

umcg

**Universitair Centrum
Psychiatrie**

Clëntenraad UCP Groningen

Jaarverslag 2022

Inleiding

In 2007 is door het toenmalige Bestuur van het UMCG-UCP over de Cliëntenraad een visiedocument opgesteld.

Passage uit visiedocument:

“Om haar visie op goede zorg en de uitvoering daarvan door cliënten te kunnen laten toetsen wil het bestuur van het UCP een goed georganiseerde vorm van medezeggenschap door cliënten, ex-clieñten en mantelzorgers realiseren.

Het UCP is daartoe niet verplicht, maar heeft hiervoor uit eigener beweging gekozen en is in dat idee gesteund door de Raad van Bestuur van het UMCG.”

Naar aanleiding van het visiedocument is de cliëntenraad UCP in januari 2008 geïnstalleerd in het kader van de Wet Medezeggenschap Cliëntenraden Zorg. (WMCZ)

In het Jaarverslag van de Cliëntenraad UCP wordt de ‘Cliëntenraad UCP’ veelal weergegeven door de afkorting ‘CR’.

Doelstelling Cliëntenraad

Doelstelling van de CR is om de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van het UCP te behartigen.

De Cliëntenraad adviseert de Raad van Bestuur gevraagd en ongevraagd over zaken die de patiëntenzorg betreffen, op basis van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen. (WMCZ 2018).

Contact met de achterban is van groot belang en daarom een speerpunt van de CR.

De ervaringsdeskundigheid van diverse CR-leden is daarbij van grote waarde voor de kwaliteit van het werk van de CR.

Samenstelling Cliëntenraad

De CR dient te bestaan uit minimaal 3 en maximaal 11 leden.

De CR vergadert 2x per maand.

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de CR overlegt maandelijks met het bestuur van het UCP, waarvan 2 per jaar met de voltallige CR.

De CR is samengesteld uit cliënten, ex-clieñten, mantelzorgers en personen met aantoonbare affiniteit en/of specifieke deskundigheid binnen de psychiatrie.

Op 1 januari 2022 waren er 7 leden, waarvan gedurende het jaar 2 leden om diverse redenen zijn gestopt.

- Mannie Schreuder, voorzitter
- Marcel Heytbrink, vice voorzitter
- Fred Luining, lid
- Siebrig Vink, lid
- Ita Kunst, lid
- Peter Hylkhuysen, lid (tot 1 februari)
- Pieter Stolk, lid. (langdurig afwezig, Lid tot 1 april)

Tussen februari en april traden 4 nieuwe leden toe tot de CR;

- Alexander Middeljans, lid
- Aleida Bakker, lid
- Rachel Raetzer, lid
- Gerrit Zielman, lid

Eind 2022 waren er 9 leden.

Per 1 augustus 2022 wordt de CR ondersteund door Janet Martini, Ambtelijk Secretaris.

Speerpunten en de daaruit voortvloeiende activiteiten in 2022

Contact met de achterban.

De CR bezoekt 2 maal per jaar, in het voorjaar en in het najaar, elke dagbehandeling- en opname afdeling van het UCP.

Tijdens deze bezoeken wordt - indien mogelijk - gesproken met alle op dat moment aanwezige patiënten.

De gesprekken met de cliënten worden altijd gevoerd door 2 leden van de CR.

Er worden vragen gesteld aan de hand van een standaard vragenlijst, waarna er een gespreksverslag wordt gemaakt van het bezoek.

De door de CR gemaakte gespreksverslagen worden naar de leiding van de betreffende afdeling verstuurd, voor een reactie.

Van elke afdeling wordt, binnen 4 weken nadat de gespreksverslagen zijn verstuurd, een reactie verwacht.

Van alle gespreksverslagen, inclusief de reacties, wordt door de CR een samenvatting gemaakt en besproken met het Bestuur van het UCP.

Deze werkwijze blijkt in de praktijk vaak te leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de aangeboden zorg.

Incidenteel komt het voor dat een opmerking/klacht van cliënten snel aandacht verdient. De CR wijkt dan af van deze procedure en neemt na een afdelingsbezoek direct contact op met het dagelijks bestuur van het UCP.

Om alle cliënten van het UCP te kunnen vertegenwoordigen is het belangrijk om de bekendheid van de CR te vergroten. De CR heeft daarom een werkgroep samengesteld om te onderzoeken hoe we ook de ambulante cliënten van het UCP kunnen bereiken. Dat onderzoek is nog niet afgerond en loopt door in 2023.

Cliëntenparticipatie

Waardegedreven zorg

De waardegedreven zorg (de beste uitkomsten voor de cliënt tegen de laagst mogelijke kosten) wordt georganiseerd op basis van de behoeften en voorkeuren van de individuele cliënt.

De waarde, of wat waardevol is, wordt bepaald aan de hand van gesprekken tussen cliënt en zorgverlener. (samen beslissen)

Belangrijk is dat cliënten en zorgverlener samen beslissen over de behandeling.

Binnen het UCP is dit jaar een beleidsmedewerker belast met het implementeren van de waardegedreven zorg. De CR laat zich regelmatig bijpraten over de voortgang van de implementatie. Belangrijk voor de CR is dat de kosten niet leidend zijn, maar dat de kwaliteit van zorg voorop staat.

ROM

ROM (**Routine Outcome Measurement**) is een methodiek waarbij door middel van vragenlijsten regelmatig metingen worden gedaan naar de toestand van de cliënt. Hoewel er al vele jaren ROM gegevens worden verzameld door het UCP, heeft een beleidsmedewerker van het UCP dit jaar aan de CR een uitgebreide voorlichting gegeven over het gebruik van de ROM.

Het doel van de ROM is tweeledig:

1. Een betere terugkoppeling naar de patiënt op basis van alle door hem ingevulde ROM vragen.
2. Het meenemen van de ROM uitkomsten bij het maken van de keuzes in de behandeling.

De CR vindt het een goede zaak dat het uitgangspunt bij de ROM is, dat in principe alleen die vragenlijsten aan patiënten worden voorgelegd waarvan ook een daadwerkelijke terugkoppeling naar de patiënt plaatsvindt.

De cliëntenraad heeft zich sterk gemaakt voor vereenvoudiging van de vragen in de ROM-lijsten en voor de mogelijkheid dat cliënten zelf aanvullende vragen kunnen formuleren.

ZPM

ZPM (**ZorgPrestatieModel**) is de nieuwe bekostiging van de GGZ en Forensische Zorg als vervanging van de Diagnose Behandelcodes.

Het ZPM doet meer recht aan de top preferente zorg zoals bij het UCP.

De overgang naar het zorgprestatie model vraagt veel aanpassing van de zorgverlener.

De CR is het hele jaar meegenomen in de ontwikkeling daarvan.

Bij invoering van het zorgprestatie model heeft de CR benadrukt dat dit niet de kwaliteit van de zorg mag aantasten. Hetgeen door het dagelijks bestuur van het UCP aan de CR is verzekerd.

UCP maakt gebruik van EPIC, een systeem waarin patiëntendossiers worden geregistreerd. Door ZPM zal het registreren naar verwachting makkelijker worden. Er wordt meer geïnvesteerd in extra scholing rondom de wet en regelgeving voor ZPM en EPIC.

Ondertussen is georganiseerd dat behandelaren ondersteuning krijgen bij het registreren en wordt er ingezet op beter agendabeheer.

De implementatie van de ZPM duurt nog tot april 2023.

De CR zal het implementatieproces blijven volgen.

Overleg met het Dagelijks bestuur

De CR heeft in 2022 onder meer aandacht geschonken aan de volgende onderwerpen tijdens het overleg met het Dagelijks Bestuur.

Ervaringsdeskundigen in het UCP

Een terugkerend onderwerp van gesprek in 2022 was de inzet van ervaringsdeskundigen binnen het UCP.

In 2021 is er een notitie geschreven over de inzet van ervaringsdeskundigen in het UCP. Aan de hand van deze notitie kan het UCP goed voorbereid inspelen op de behoeften en valkuilen bij de inzet van de ervaringsdeskundige.

Vanwege bezuinigingen heeft het UCP nog niets gedaan met de notitie. Wel is duidelijk dat er ondertussen meer behoefte bestaat aan de inzet van de ervaringsdeskundigheid. Dit zullen ervaringsdeskundigen met een afgeronde opleiding zijn.

In 2023 wordt dit onderwerp weer opgepakt door het bestuur van het UCP.

Kostenbesparende maatregelen

Binnen het UCP zijn er bezuinigingsmaatregelen genomen, maar de CR heeft er op toegezien dat deze maatregelen de cliënten niet hebben geraakt.

De maatregelen welke genomen zijn, hebben te maken met overig personeel, registratie en efficiency. Aan het eind van 2022 waren de taakstellingen behaald en hoeft het UCP voorlopig niet meer te bezuinigen.

Er kan nu meer aandacht worden geschonken aan de inhoud van de behandeling.

Cliënttevredenheid

In 2022 waren er weinig mensen uitgenodigd voor deelname aan het onderzoek cliënttevredenheid.

Het Dagelijks Bestuur heeft voorgesteld dat de CR met een beleidsmedewerker kijkt naar de inrichting van het onderzoek of er verbeteringen mogelijk zijn.

De CR pakt dit in 2023 zeker op.

Nieuwbouw UCP

De CR is regelmatig geïnformeerd en gevraagd mee te denken over de nieuwbouw van het UCP. In april is de eerste heipaal in de grond geslagen.

De CR was daarbij uitgenodigd.

Overige onderwerpen die overlegd zijn met het Dagelijks Bestuur in 2022 zijn

- Wachlijsten
- Cliëntenparticipatie
- Waardegedreven zorg
- Samen beslissen

Externe partijen waarin Cliëntenraad UCP heeft geparticipeerd

- Klachtencommissie Lentis / UCP / van Mesdag
- Zorgbelang Groningen
- Halfjaarlijks Overleg met Centrale Cliëntenraad Lentis
- RGOC; ondersteuning bij wetenschappelijk onderzoeken in de ouderen psychiatrie
- Regionale bijeenkomst LOC

Onderzoeksprojecten waarbij leden van de CR betrokken waren

Mw. Vink was namens de CR betrokken bij het Promotietraject Palliatieve zorg voor patiënten met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA) en heeft daar haar feedback op gegeven.

Mw. Vink heeft de onderzoekers nadrukkelijk gevraagd om oog te hebben voor het belang en de belastbaarheid van cliënten. Vooral daar waar zij dat zelf niet goed kunnen aangeven.

Advies

Gevraagd advies: 'Handreiking verzoek om hulp bij levensbeëindiging'.

Na toelichting op de Handreiking verzoek om hulp bij levensbeëindiging door de Chef de Clinique van het UCP, de heer Marijnissen, heeft de voltallige CR zich achter het voorliggende concept geschaard.

Gevraagd advies: 'IGJ rapportage verplichte zorg in het UCP'.

De CR is positief over het feit dat het zoveel mogelijk terugdringen van verplichte zorg prioriteit heeft bij het UCP.

De CR heeft aangegeven dat het voor cliënten erg belangrijk is dat er goed wordt gecommuniceerd over de eventuele voorgenomen maatregelen.

De nadruk zou moeten liggen op het benoemen van overwegingen en dilemma's van de behandelaar en waarom er voor een maatregel gekozen wordt.

In een gesprek zou ook ruimte moeten zijn voor de patiënt om zijn/haar ideeën hierover te kunnen vertellen.

De CR heeft ook de kleine toename in cijfers gezien voor de somatisch verplichte zorg en zou graag zien dat deze extra in de gaten wordt gehouden. Verder heeft de CR aangegeven in de toekomst graag geïnformeerd te worden over de interne audits.

Symposia en lezingen

De leden van de CR hebben in diverse samenstellingen de volgende symposia en lezingen bezocht;

- Psychosecongres
- Symposium, ouderen met Psychose
- Symposium Ouderenpsychiatrie
- Symposium over Stemming en angst
- UCP Symposium in het kader van verwijzingen
- RGOC symposium over psychose onderzoek

Patiënt Vertrouwens Persoon (PVP-er)

De CR heeft in 2022 eindelijk kennisgemaakt met de nieuwe PVP-er Maran Reese. Het is gebruikelijk dat de PVP-er ieder jaar wordt uitgenodigd voor het toelichten van het PVP jaarverslag.

Door Corona is dat niet eerder gelukt. De PVP-er is onafhankelijk en is in dienst bij de Stichting PVP en werkt dus niet voor het UCP.

Maran heeft geheimhoudingsplicht. Er zijn ongeveer 60 PVP-ers in Nederland.

De meeste klachten die Maran krijgt, liggen op het vlak van medicatie, vrijheden en onduidelijkheden over het systeem van verplichte zorg. Ook is Maran aanspreekpunt voor vrijwillig opgenomen cliënten. Ambulante cliënten kunnen geen gebruik maken van haar diensten.

Er zijn veel klachten over het rookbeleid. Dit verbaast de CR. Er wordt veel gesproken over het gedoogbeleid van het UCP. Er wordt zelfs afgeraden te stoppen met roken binnen de afdeling.

Maran gaat bij klachten uit van wat een cliënt aan misstanden ziet en aandraagt.

Van de klachten die Maran heeft gekregen is een enkele klacht bij de klachtencommissie gekomen. Dat proces kost veel energie en er komt vaak weinig uit.

Maran probeert zoveel mogelijk zelf te overleggen en op te lossen, zodat de klachtencommissie niet aangesproken hoeft te worden.

Alleen formele klachten worden gegrond verklaard. Het gaat vaker over aandacht voor de cliënt. (Om gehoord en gezien worden.)

Cursussen

- In juni heeft het LOC een trainingsdag voor de voltallige CR verzorgd over de (nieuwe) Wet Medezeggenschap Cliëntenraden (WMCZ 2018). In deze wet staan de rechten en plichten van patiëntvertegenwoordiging centraal.
- Workshop zelfstigma, “ het versterken van jezelf/ hoe ga je om met zelfstigma
- Cursus ervaringsdeskundigheid (GOED) is gevolgd door 1 lid van de CR.

Overleg met Cliëntenraad UMCG

De CR heeft een overleg gehad met de Cliëntenraad UMCG om ervaringen te delen. De behoefte is uitgesproken om om regelmatig bij elkaar te komen om met elkaar van gedachten te wisselen. Vanaf 2023 wordt dit verder vormgegeven.

Contact gegevens van de Cliëntenraad van het UCP:

E-mail: clienraaducp@umcg.nl

Brievenbus in de hal van het UCP

Postadres:
Cliëntenraad UCP, huispostcode CC 10
Postbus 30.001
9700 RB GRONINGEN